

— drenthe

RAPPORT OKTOBER 2017

Discriminatiemonitor Midden-Drenthe

Colofon

Titel

Discriminatiemonitor Midden-Drenthe

Datum

Oktober 2017

Opdrachtgever

Gemeente Midden-Drenthe

Trendbureau Drenthe,

onderdeel van CMO STAMM

Eemland 5b

9405 KD ASSEN

www.trendbureaudrenthe.nl

Auteurs

Ewout van Spijker

Marja Janssens

Inhoud

1. Samenvatting	4
2. Inleiding	5
3. Ervaringen met discriminatie	6
4. Discriminatiegronden.....	7
5. Uitingen van Discriminatie.....	8
6. Locatie en veroorzaker van discriminatie	9
7. Melden van discriminatie.....	11
8. Verandering in mate van discriminatie.....	12
9. Impact van discriminatie.....	13
10. Discriminatie in de buurt	14
11. Omgaan met discriminatie.....	16
12. Sociale acceptatie in Midden-Drenthe	17
13. Discriminatie Meldpunt	19
14. Over het Meldpunt Discriminatie Drenthe	20

1. Samenvatting

In totaal hebben 539 respondenten meegewerkt aan dit onderzoek. Er waren 3800 mensen aangeschreven. Dit is een respons van 14%. De respons is conform onze verwachtingen.

De mate waarin discriminatie wordt ervaren in Midden-Drenthe kan worden geschetst door de volgende beelden: in het afgelopen jaar heeft ongeveer 9% van de inwoners zelf discriminatie ervaren (inclusief twijfel) en 26% van de inwoners heeft anderen gediscrimineerd zien worden. Voor 17% van de inwoners beïnvloedt discriminatie het leven.

Andere belangrijke uitkomsten van dit onderzoek zijn:

- 60% van de inwoners is van mening dat LHBTI's in hun buurt worden geaccepteerd.
- Ruim de helft van de inwoners (54%) vindt het goed dat de gemeente Midden-Drenthe overweegt om Regenbooggemeente te worden en zo wil bijdragen aan de veiligheid en sociale acceptatie van LHBTI's.
- 72% van de inwoners vindt het goed dat de gemeente Midden-Drenthe vluchtelingen opvangt, 19% van de inwoners voelt zich echter minder veilig door de komst van vluchtelingen in de gemeente

- Er is geen direct verband gevonden tussen het ervaren van discriminatie, of het zien van discriminatie bij anderen en persoonlijke kenmerken als geslacht, leeftijd, afkomst, geaardheid, opleidingsniveau en handicap.
- 24% van de inwoners is bekend met het Meldpunt Discriminatie Drenthe.

2. Inleiding

Achtergrond onderzoek

Iedereen in Nederland moet in gelijke gevallen gelijk behandeld worden. Toch worden sommige mensen beledigd of uitgescholden op straat, of hebben zelfs met geweld te maken komen, of komen minder gemakkelijk aan een baan. Als dit soort dingen gebeuren, omdat mensen bijvoorbeeld homoseksueel, gehandicapt, jood, vrouw, moslim, allochtoon, autochtoon, jong of oud zijn, wordt dit discriminatie genoemd. De gemeente Midden-Drenthe heeft CMO STAMM, in samenwerking met het Meldpunt Discriminatie Drenthe, gevraagd om een onderzoek naar discriminatie uit te voeren in alle dorpen en wijken van de gemeente.

Doel onderzoek

Het onderzoek geeft inzicht in de mate waarin discriminatie wordt ervaren in de gemeente Midden-Drenthe en de mate van sociale acceptatie in Midden-Drenthe. Deze inzichten bieden de gemeente een basis voor lokaal passend antidiscriminatiebeleid.

Methode

Het onderzoek vond plaats via een online enquête onder een vooraf opgestelde steekproef van 3800 inwoners van de gemeente Midden-Drenthe. De periode waarin de enquête kon worden ingevuld liep van 1 tot en met 15 juli 2017.

In totaal hebben 539 respondenten meegewerkt aan dit onderzoek. Verreweg de grootste groep heeft de vragenlijst online ingevuld (518 respondenten).

Er kon op aanvraag echter ook gekozen worden voor de mogelijkheid om een vragenlijst op papier in te vullen en via de post te versturen. Uiteindelijk hebben 21 respondenten hiervoor gekozen.

Weging

Er is een weging toegepast op de data op basis van leeftijd en geslacht. Dit betekent dat de verhoudingen naar leeftijd en geslacht in de respons zijn teruggebracht naar de verhoudingen die vanuit het CBS bekend zijn. Dit houdt in dat de resultaten representatief zijn voor de gemeente Midden-Drenthe als geheel.

Analyse

Op basis van de ingevulde vragenlijsten is er met behulp van het statistische analyseprogramma SPSS gekeken naar hoe men geantwoord heeft en of er sprake was van verbanden tussen ingevulde antwoorden. Uiteindelijk zijn de resultaten weergegeven in grafieken, die te vinden zijn in dit rapport. Indien de percentages in de grafieken niet optellen tot 100 procent, is dit het gevolg van afrondingsverschillen.

3. Ervaringen met discriminatie

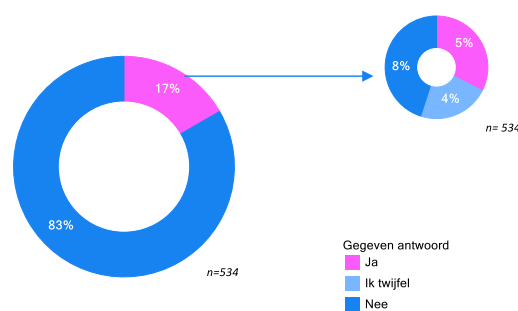
Negen procent gediscrimineerd in afgelopen jaar

Ongeveer één op de zes inwoners van Midden-Drenthe heeft het afgelopen jaar incidenten meegemaakt die hen negatief beïnvloedden (17%). Iets meer dan de helft van deze mensen denkt dat het incident te maken had met discriminatie of is daar niet helemaal zeker van, maar sluit het in ieder geval niet uit.

Dit betekent dat 9% van de inwoners in het afgelopen jaar een incident heeft meegemaakt, waarvan zij zeggen dat het te maken had met discriminatie of twijfelen hierover en sluiten het dus niet uit. Hiervan valt 51% in de leeftijdscategorie 15-34 jaar. 8% heeft wel een negatief incident meegemaakt, maar zegt dat dit niet met discriminatie te maken had.

Heeft een incident u in de afgelopen 12 maanden negatief beïnvloed?

Denkt u dat dit incident te maken had met discriminatie?

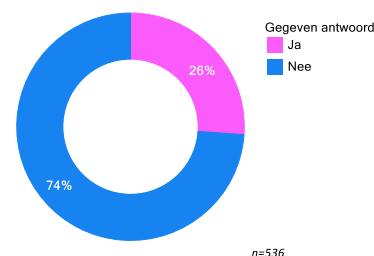

Een kwart van de inwoners ziet discriminatie bij anderen.

Ruim een kwart van de inwoners (26%) heeft in de afgelopen 12 maanden wel eens iemand anders gediscrimineerd zien worden.

Hierbij geeft 54% van de jongeren (15 t/m 25) aan dat zij iemand anders gediscrimineerd hebben zien worden. Dit percentage ligt een stuk lager bij de 'oudere' leeftijdsgroepen.

Heeft u de afgelopen 12 maanden wel eens iemand anders gediscrimineerd zien worden?

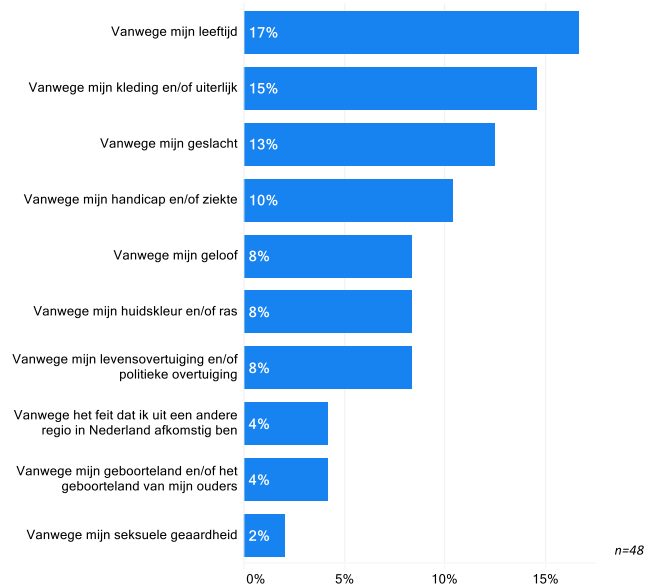
4. Discriminatiegronden

Leeftijd meest genoemde discriminatiegrond

Er zijn verschillende gronden waarop mensen gediscrimineerd kunnen worden. In het onderzoek is aan de inwoners met een discriminatie-ervaring (inclusief twijfel), gevraagd om welke reden zij discriminerend behandeld (denken te) zijn. Bij één op de zes inwoners die het afgelopen jaar ongelijk behandeld werd, was leeftijd de oorzaak (17%). Op de tweede plaats staat discriminatie op grond van kleding/uitelijk (15%). Op basis van het aantal respondenten is het verder niet mogelijk om aan te tonen welke leeftijdscategorieën zich het vaakst gediscrimineerd voelen. Discriminatie op grond van handicap/ziekte, geloof en huidskleur/ras staan ook in de top 5 discriminatiegronden.

Om welke reden bent u discriminerend behandeld?

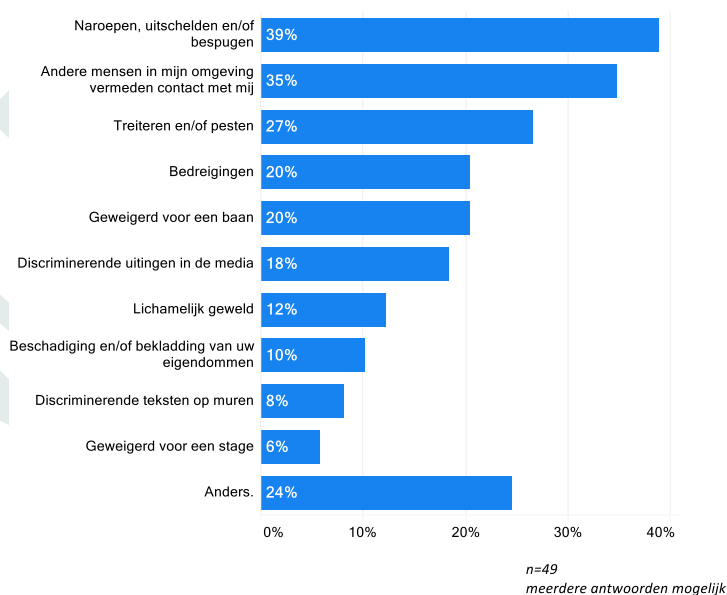
5. Uitingen van Discriminatie

Naroeppen, uitschelden en/of bespugen komt het vaakst voor.

Discriminerend gedrag kan op verschillende manieren geuit worden. Het kan gaan om een onbedoelde opmerking, het buitensluiten van anderen, maar ook om fysiek geweld.

Er is aan de inwoners met discriminatie-ervaringen (inclusief de twijfel), gevraagd welke vorm(en) van discriminerend gedrag zij hebben ondervonden. De meest voorkomende vorm van discriminatie was “naroeppen, uitschelden en/of bespugen” (39%). De vorm die hierna het vaakst genoemd werd was “andere mensen in mijn omgeving vermeden contact met mij” (35%). In 12% van de gevallen gaven de respondenten aan te maken te hebben gehad met lichamelijk geweld. Hierbij zijn mannen het vaakst verantwoordelijk voor het lichamelijke geweld (8%).

Naar aanleiding van wat voor incident voelde u zich gediscrimineerd?

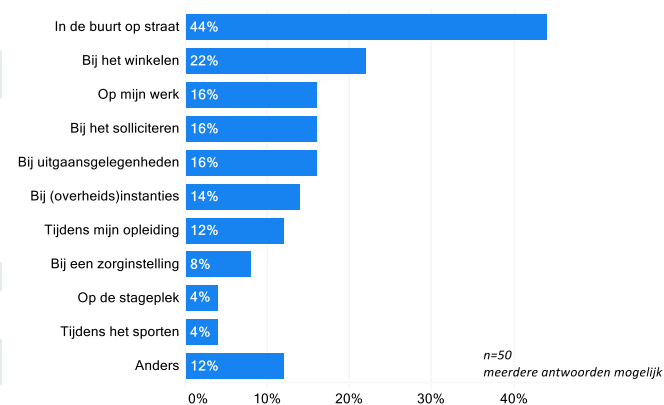
6. Locatie en veroorzaker van discriminatie

Discriminatie vooral ervaren in de openbare ruimte en arbeidsgerelateerd

Er is aan de respondenten, die in de afgelopen 12 maanden een discriminatie-ervaring hadden, gevraagd waar dit voorkwam. Voor bijna de helft doet discriminatie zich voor in de buurt of op straat. Dit is de meest genoemde locatie, maar ook op andere openbare plekken zoals tijdens het winkelen, bij uitgaansgelegenheden en bij (overheids)instanties is sprake van discriminatie. Arbeidsgerelateerde discriminatie, tijdens het solliciteren, stage en werk is een veel voorkomende context voor discriminatie in Midden-Drenthe.

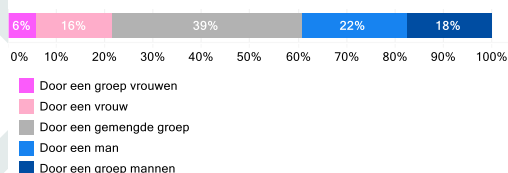
Waar werd u discriminerend behandeld?

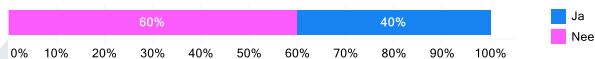
Discriminatie vaker door mannen dan vrouwen

De respondenten gaven in 40% van de gevallen aan te zijn gediscrimineerd door mannen. Het aantal respondenten dat door vrouwen gediscrimineerd is, is 22%. Daarnaast is 39% van de respondenten gediscrimineerd door een gemengde groep. Bovendien is in 40% van de gevallen sprake van discriminatie door een bekende.

Werd u discriminerend behandeld door een groep of door een individu?

Was degene die u discriminerend behandelde een bekende van u?

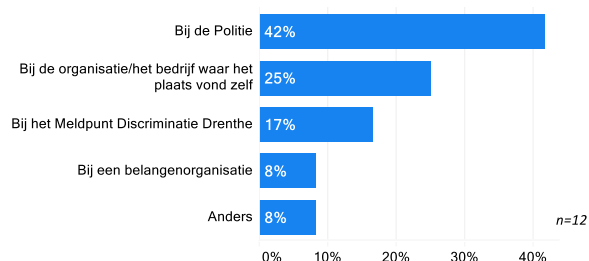
7. Melden van discriminatie

Kwart maakt melding van discriminatie

Wanneer men zich gediscrimineerd voelt, is het mogelijk om dit te melden bij verschillende organisaties. Uit ons onderzoek blijkt dat gemiddeld een op de vier discriminatie-ervaringen wordt gemeld. We hebben een ruime definitie van melden gebruikt door te vragen of mensen hun ervaring ergens hebben gemeld. Het kan dus gaan om externe meldingen bij instanties die gericht zijn op het bestrijden van discriminatie (zoals antidiscriminatiebureaus of politie), om interne meldingen (bv. bij discriminatie op de werkvloer een melding bij het management), en om andersoortige meldingen (bv. bij familie of vrienden). Van deze groep hebben de meesten hun ervaring gemeld bij de politie.

76% maakt geen melding van hun discriminatie ervaring. Aan degenen die hun discriminatie-ervaring nergens hebben gemeld, is gevraagd waarom ze dat niet deden. Het argument dat melden toch geen zin heeft, is het meest genoemd, gevolgd door dat ze het niet belangrijk genoeg vonden.

Waar heeft u dit gemeld?

Waarom heeft u het niet gemeld? (top 5 antwoorden)

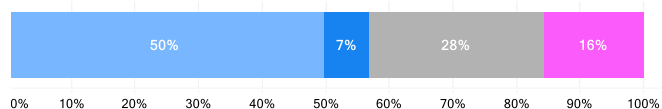

8. Verandering in mate van discriminatie

Volgens ruim kwart is discriminatie gelijk gebleven

Ruim één op de vier inwoners van Midden-Drenthe (28%) heeft het idee dat de discriminatie de afgelopen tijd gelijk is gebleven, maar één op de zes denkt dat de discriminatie is toegenomen (16%). Daarentegen weet de helft van de inwoners niet of het de afgelopen tijd veranderd is.

Is de mate van discriminatie afgelopen tijd veranderd?

Gegeven antwoord

- Weet ik niet
- Ik heb het idee dat discriminatie is afgenomen
- Ik heb het idee dat discriminatie gelijk is gebleven
- Ik heb het idee dat discriminatie is toegenomen

n=534

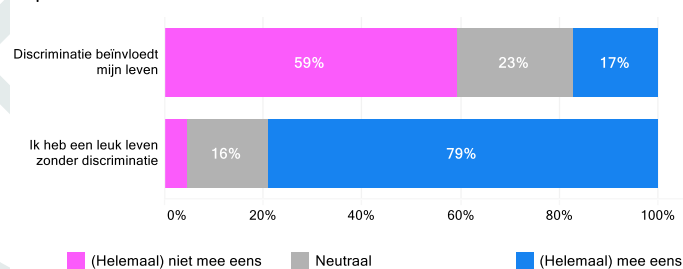
9. Impact van discriminatie

Discriminatie beïnvloedt het leven van 1 op 6.

Hoewel een meerderheid van de inwoners aangeeft dat discriminatie geen invloed heeft op hun leven (59%), is er sprake van een groep voor wie dit wel geldt. 17% van de inwoners van Midden-Drenthe zegt dat discriminatie een invloed heeft op hun leven. Deze groep is bijna twee maal groter dan de inwoners die zelf te maken hebben gehad met discriminatie-ervaringen (9%). Het is met de resultaten van dit onderzoek niet met zekerheid vast te stellen hoe discriminatie hen beïnvloedt. Een mogelijkheid is dat het zien van discriminatie bij anderen een invloed zou kunnen hebben op de eigen manier van leven. Voor de meerderheid geldt echter dat zij een leuk leven hebben zonder discriminatie (79%).

Impact van Discriminatie

n=510

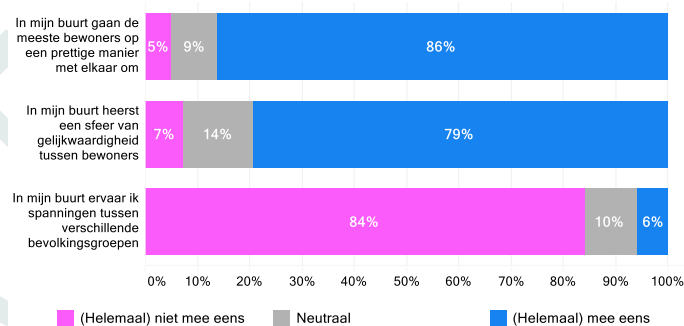
10. Discriminatie in de buurt

Ruime meerderheid ervaart geen spanningen in de buurt

Het grootste gedeelte van de inwoners van Midden-Drenthe zegt geen discriminatie in hun buurt te ervaren. 86% van de inwoners geeft aan dat buurtbewoners op een prettige manier met elkaar omgaan. Ook vindt een ruime meerderheid (79%) dat er een sfeer van gelijkwaardigheid heerst tussen de bewoners. Zo'n 6% zegt wel spanningen tussen verschillende bevolkingsgroepen te ervaren.

Het is op basis van de resultaten van dit onderzoek niet aan te tonen over welke bevolkingsgroepen het in deze gevallen gaat.

Discriminatie in de buurt

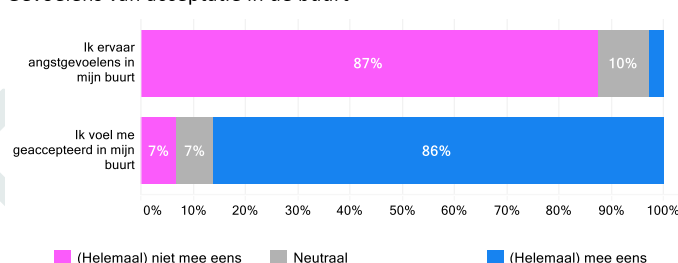
n=511

Meerderheid voelt zich geaccepteerd in de buurt

Wat betreft de persoonlijke gevoelens van acceptatie in de buurt, is een ruime meerderheid van de inwoners van Midden-Drenthe positief. 87% van de inwoners zegt geen angstgevoelens te ervaren in hun buurt. Daarnaast voelt een bijna even grote groep zich geaccepteerd in hun eigen buurt. 7% is het hier niet mee eens en geeft aan zich niet geaccepteerd te voelen.

Het is op basis van de resultaten van dit onderzoek niet te achterhalen welke bevolkingsgroepen dit gevoel ervaren.

Gevoelens van acceptatie in de buurt

n=511

11. Omgaan met discriminatie

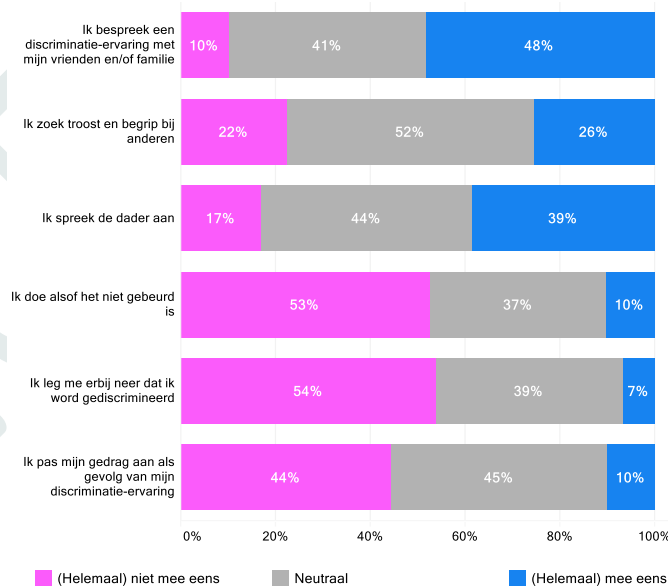
Eén op de tien doet alsof de discriminatie-ervaring niet gebeurd is.

Als iemand te maken krijgt met discriminerend gedrag, kan deze persoon op verschillende manieren hiermee omgaan. Hij of zij kan actief op de situatie reageren, door bijvoorbeeld de dader aan te spreken of de discriminatie-ervaring te bespreken met familie of vrienden. Het is echter ook mogelijk dat de persoon in kwestie zich erbij neerlegt dat hij of zij gediscrimineerd wordt.

Er is aan de respondenten gevraagd hoe zij met discriminatie omgaan. In de figuur hiernaast is te zien dat grote groepen “neutraal” hebben geantwoord op alle stellingen. Dit heeft te maken met het gegeven dat deze vraag is gesteld aan alle respondenten, ook diegenen die hebben aangegeven niet gediscrimineerd te zijn.

Toch is het interessant om te zien dat 10% van de inwoners zeggen hun gedrag aan te passen en dat een even grote groep zegt te doen alsof het incident niet gebeurd is. 17% zegt de dader niet aan te spreken.

Omgaan met discriminatie

n=508

12. Sociale acceptatie in Midden-Drenthe

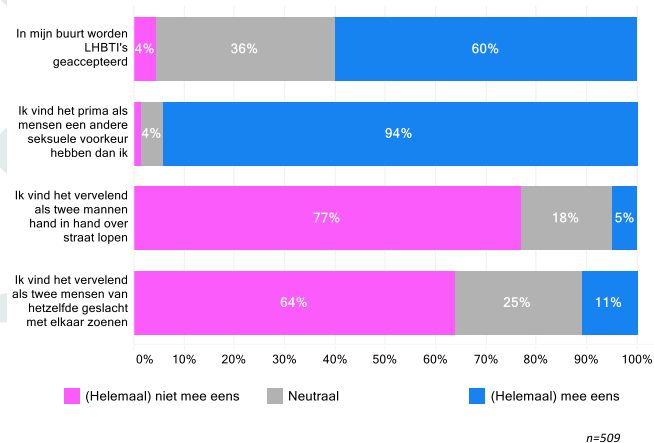
12.1 Acceptatie van LHBTI's in Midden-Drenthe

Meerderheid ervaart acceptatie LHBTI's in de buurt.

LHBT is een verzamelterm en omvat als groep lesbiennes, homoseksuelen, biseksuelen en transgenders. Binnen de groep respondenten is 6% LHBT. De meerderheid (60%) is van mening dat LHBTI's in hun buurt worden geaccepteerd. Een grote meerderheid (94%) vindt het prima als mensen een andere seksuele voorkeur hebben dan zichzelf. Echter, 11% van de respondenten vindt het vervelend als twee mensen van hetzelfde geslacht met elkaar zoenen.

Overigens vindt 54% van de inwoners het goed dat de gemeente Midden-Drenthe overweegt om een 'Regenbooggemeente' te worden en zo wil bijdragen aan de veiligheid en sociale acceptatie van LHBTI's.

Sociale acceptatie van LHBTI's in Midden-Drenthe

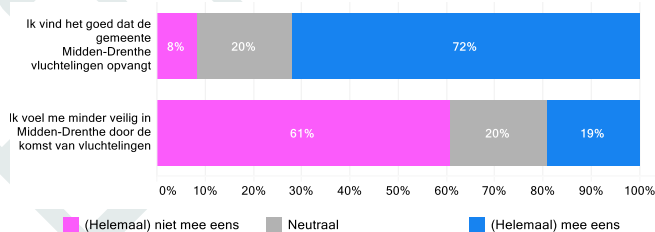

12.2 Acceptatie van vluchtelingen in Midden-Drenthe

Inwoners Midden-Drenthe staan positief tegen de opvang van vluchtelingen.

De opvang van vluchtelingen in Nederland en Midden-Drenthe is een thema dat de laatste jaren veel besproken is in de media en in politieke kringen. De meerderheid van de inwoners van Midden-Drenthe vindt het in 2017 goed dat de gemeente vluchtelingen opvangt (72%). 19% van de inwoners voelt zich echter minder veilig door de komst van vluchtelingen in de gemeente Midden-Drenthe.

Sociale acceptatie van vluchtelingen in Midden-Drenthe

n=509

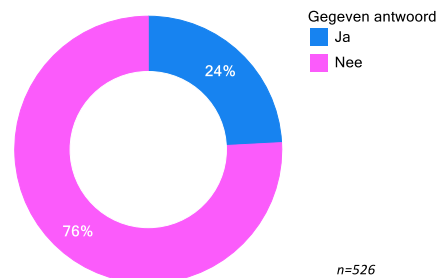
13. Discriminatie Meldpunt

Een kwart van de inwoners is bekend met Meldpunt Discriminatie Drenthe.

Een kwart van de inwoners van Midden-Drenthe geeft aan het Meldpunt Discriminatie Drenthe te kennen.

Een meerderheid is echter onbekend met het Meldpunt.

Bent u bekend met het werk van het Meldpunt Discriminatie Drenthe?

14. Over het Meldpunt Discriminatie Drenthe

Meldpunt Discriminatie Drenthe

Meldpunt Discriminatie Drenthe is een onafhankelijke organisatie die zich ten doel stelt: het voorkomen, signaleren en bestrijden van discriminerende uitingen, gedragingen of regelgeving. Alle inwoners van de provincie Drenthe kunnen bij het Meldpunt terecht. CMO STAMM faciliteert het Meldpunt Discriminatie Drenthe.

Iedereen kan terecht bij het Meldpunt Discriminatie Drenthe voor individuele klachten, informatie, advies en voorlichting. Er werken mensen die luisteren en kunnen helpen en samen zoeken naar een oplossing.

Contactinformatie:

Bezoekadres:

Eemland 5B

9405 KD, Assen

Telefoon: 06 135 748 87

Bereikbaar: maandag t/m vrijdag, 9.00 - 17.00

E-mailadres: info@meldpuntdiscriminatieDrenthe.nl

Website: <http://meldpuntdiscriminatieDrenthe.nl>

The flyer for Meldpunt Discriminatie Drenthe features a purple background. On the left is a logo consisting of three wavy lines. To the right of the logo, the text 'Meldpunt Discriminatie Drenthe' is written in white. Below this, a list of discriminatory reasons is provided in white text: 'te oud... voor je baas!', 'te homo... voor je buren!', 'te gehandicapt... voor een baan!', 'te allochtoon... voor een discotheek!', 'te mannelijk... voor zongaken!', and 'te zwanger... voor contractverlenging!'. At the bottom of the list, it says 'Melden heeft zin!'. Below the list, a white box contains the text: 'Word jij gediscrimineerd of ben je getuige van discriminatie? Meld het via www.discriminatie.nl, bel 06 135 748 87 of download de gratis app 'discriminatie melden'.